

**ДО СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ Д 26.062.02
НАЦІОНАЛЬНОГО АВІАЦІЙНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

ВІДГУК

офіційного опонента доктора економічних наук, професора

Тульчинської Світлани Олександровни

на дисертаційну роботу Титикала Володимира Сергійовича

**«Методологічні основи просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємства в умовах постіндустріального розвитку»,
представлену на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за
спеціальністю 08.00.04 — економіка та управління підприємствами
(за видами економічної діяльності)**

1. Актуальність теми та її зв'язок із науковими програмами.

Розуміння необхідності пошуку новітнього інструментарію в сфері просторо-процесного управління підприємствами було викликане потребою інтенсифікації бізнес-процесів, направлених на досягнення стратегічних цілей їх економічної діяльності як на національному, так і на глобальному рівнях. При цьому кожен рівень бізнес-процесів, які на сьогодні існують в межах підприємств, супроводжується використанням відповідних технологій, методів та інструментів, направлених на вирішення тактичних завдань, що, в свою чергу, потребують системного підходу до управління ними задля підтримання визначеного рівня економічного потенціалу. Іншими словами, стратегізація дозволяє реалізувати процесне управління економічним потенціалом підприємства, тоді як розробка окремих алгоритмів розуміння та виконання бізнес-процесів сприяє інтеграції просторовості в управління ними. При цьому, в умовах трансформаційних змін та кризових явищ актуалізується необхідність пошуку ефективних інструментів стратегічного менеджменту, які покликані забезпечити безперервний моніторинг ключових індикаторів, які визначають рівень економічної безпеки підприємств та дозволяю досягати стабільності, як економічної, так і управлінської діяльності в стратегічній перспективі.

Невизначеність та стохастичність екзистенційних умов функціонування сучасних підприємств поглиблює необхідність вдосконалення механізмів управління їх економічним потенціалом, направлених на швидку адаптацію до мінливих умов та сприяння активізації всіх внутрішніх ресурсів, які можуть пришвидшити процеси подолання негативних зовнішніх впливів та мінімізувати майбутні ризики та втрати. Проблематика управління збалансованим розвитком

*бз. № 51.06 /98
16.11.2011*

всіх аспектів діяльності підприємств визначається необхідністю створення адекватних підходів щодо їх розвитку на основі поглибленаого вивчення економічного потенціалу, та, відповідного, формування новітніх науково-практичних підходів до управління ним, адекватних умовам постіндустріального розвитку. В даному контексті на особливу увагу заслуговують машинобудівні підприємства України, які є драйвером розвитку національної економіки, формуючи робочі місця та потенціал до нарощування експортних потужностей держави. При цьому варто зазначити, що машинобудівні підприємства на сьогодні переживають кризовий період, що є наслідком негативного економічного впливу пандемії COVID-19, а також ряду політичних та економічних змін в середовищі нашої держави. Отже, на сьогодні вкрай важливою є проблематика поглиблення використання інструментарію оцінювання можливостей нарощування економічного потенціалу підприємств через імплементацію просторово-процесного управління ними, що дозволятиме ідентифікувати ступінь фактичного використання можливостей суб'єкта підприємницької діяльності та надаватиме можливість вибудувати методологічний підхід до ефективного стратегічного планування, направленого на підвищення рівня економічного потенціалу.

Дисертаційне дослідження відповідає тематичній спрямованості наукових розробок у рамках науково-дослідних робіт Національного авіаційного університету, зокрема з науково-дослідними роботами кафедри економіки повітряного транспорту «Управління сталим розвитком інтеграційних процесів підприємств повітряного транспорту в міжнародному просторі» (номер державної реєстрації 0118U004287, 2018-2020 рр.), «Мотиваційне управління економічними системами в умовах інтелектуально-цифровізаційної трансформації» (номер державної реєстрації 0121U113066, 01.09.2021 - 31.12.2023 р.).

2. Ступінь обґрутованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх достовірність та новизна. Наукові положення, висновки та рекомендації, що містяться у дисертації та виносяться на захист, є теоретично обґрутованими й містять результати їх практичного використання. Їх виклад супроводжується критичним оглядом та посиланням дисертанта на результати наукових робіт вітчизняних та закордонних науковців за обраною темою, вдалим застосуванням загальнонаукових та спеціальних методів проведення досліджень, використанням сучасного методичного інструментарію та засобів обробки інформації.

Достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій підтверджується використанням широкої інформаційної бази за темою дисертації, в т.ч. офіційних статистичних даних, нормативно-правових актів, які стосуються діяльності

підприємств, монографій, численних наукових публікацій вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів, інтернет-джерел.

Дисертаційна робота складається зі вступу, п'яти розділів, загальних висновків, списку використаних джерел, додатків.

У **вступі** обґрунтовано актуальність дисертаційної роботи, сформульовано мету, завдання, предмет, об'єкт і методи дослідження, викладено наукову новизну та практичне значення отриманих результатів, окреслено особистий внесок здобувача, наведено дані про апробацію результатів дослідження і публікації.

У першому розділі **«Наукове підґрунтя формування просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємств»** досліджено теоретичні засади обґрунтування сутності та характеристики управління підприємством; парадигму генезису теорій економіки щодо постіндустріального розвитку суспільства як основи просторового і процесно-орієнтованого управління; розглянуто формування економічного потенціалу та чинник впливу на функціонування в умовах постіндустріального розвитку підприємства (ст. 38-119).

У другому розділі **«Теоретико-методологічні засади управління підприємствами»** розглянуто концептуальні засади формування просторово-процесного управління підприємством; запропоновано методологічний підхід щодо створення концепції процесно-орієнтованого управління економічним потенціалом підприємства; визначено методологічне підґрунтя формування системи забезпечення просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємства (ст. 120-200).

У третьому розділі **«Макроекономічна діагностика функціонування і розвитку машинобудівних підприємств в умовах трансформаційних змін»** проаналізовано макроекономічні передумови функціонування і розвитку підприємств машинобудування; продіагностовано економічні імперативи і суперечності розвитку промисловості в контексті економічних інтересів підприємств; досліджено стимулятори та дестимулятори державного регулювання функціонування і розвитку підприємств машинобудування (ст. 201-269).

У четвертому розділі **«Організаційно-економічні засади стратегічної структурної стійкості економічного потенціалу машинобудівних підприємств на засадах парадигми соціальної відповідальності діяльності»** розроблено теоретико-методичний підхід до обґрунтування пріоритетів та інструменти забезпечення використання економічного потенціалу підприємств; запропоновано науково-практичний підхід до оцінювання структурної стійкості економічного потенціалу машинобудівних підприємств; запропоновано науково-практичний

підхід до формування просторового позиціонування підприємств в умовах постіндустріального оновлення (ст. 270-356).

У п'ятому розділі «**Концептуальні основи інтенсифікації просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємств в умовах постіндустріального розвитку**» запропоновано концепцію інтегрованого підходу формування ефективного просторово-процесного управління економічним потенціалом в умовах неотехнологічного відтворення; розроблено збалансований механізм формування стратегії машинобудівного підприємства в умовах трансформацій та просторово-процесного управління в умовах неоіндустріального розвитку; здійснено моделювання процесів рефлексивного процесно-просторового управління складовими економічного потенціалу на підприємствах (ст. 357-435).

Наукові положення, висновки, пропозиції та рекомендації дисертаційного дослідження є достатньо обґрунтованими, що підтверджується використанням як вітчизняних, так і зарубіжних наукових праць, застосуванням таких підходів, методів і прийомів дослідження, як абстрактно-логічний, методів системного, теоретичного та ретроспективного аналізу, аналізу та синтезу, економічного та статистичного аналізу, економічного, системного та порівняльного аналізу, дедукції, узагальнення та синтезу, групування і системного аналізу, методів загального й особливого, кластеризації, експертних методів, методу головних компонент, екстраполяції, графічного аналізу тощо.

Достовірність положень і методичних розробок дисертаційної роботи підтверджується їхньою апробацією на всеукраїнських, міжнародних науково-практичних та інтернет-конференціях, публікаціями у фахових виданнях та впровадженням результатів дисертаційної роботи в діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування, а також підприємств.

3. Наукова новизна одержаних результатів.

Наукова новизна представлених у дисертації результатів полягає в обґрунтуванні теоретико-методичних і методологічних основ процесно-просторового управління економічним потенціалом підприємства в умовах постіндустріального розвитку. Новизна дисертаційного дослідження полягає, зокрема, у наступних конкретних результатах, отриманих особисто дисертантом:

уперше:

- сформовано методологічний підхід щодо створення концепції просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємства, який базується на перманентному розвитку його інтеграційних властивостей, що зумовлюють вибір і просторову побудову складових економічного потенціалу як багаторівневу

структуру з вкладених взаємопов'язаних і зумовлювальних елементів на підставі багаторівневого науково-методичного забезпечення, що створюють необхідний простір для визначення напряму підвищення ефективності функціонування підприємства відповідно до стратегічних перспектив на ринку, наявної конкурентної позиції, обраних функціональних стратегій, комплексності підходу до інтелектуалізації управління та дозволяють управляти адаптаційними процесами в умовах постіндустріального розвитку;;

- розроблено концептуальні основи формування організаційно-економічного механізму просторово-процесного управління, побудованого на підставі консолідації процесів, передумов та суперечностей розроблення теоретичних та інструментальних зasad формування організаційно-економічного механізму, який включає концептуальну модель просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємства, що складається з мети, цілей, методів, визначених взаємозв'язків складових, функцій та об'єктів управління, функціональна характеристика яких зумовлена впливом зовнішнього та внутрішнього середовищ з урахуванням відповідної ієрархії і завдань просторово-процесного управління, ґрунтуючись на його загальних та специфічних принципах;

- розвинуто парадигму постіндустріального розвитку суспільства для формування тріади: економічний потенціал підприємства, просторово-процесне управління, тип економіки на підставі трансформації і контекстної залежності теорій економіки, яка спирається на генезис теорій економіки, на потребу в інтелектуалізації суспільного оновлення, технології реалізації економічних інтересів, зміни наповнення стратегічних і соціальних детермінант, а також базується на становленні теорії управління і концепції формування організаційно-економічного механізму просторово-процесного управління через раціоналізацію просторів прийняття управлінських рішень, що ґрунтуються на сучасних тенденціях побудови нових платформ щодо основних напрямів розвитку, проблемній орієнтації та властивостях економічного потенціалу підприємства;

- розроблено методологічні положення формування цілісного уялення про закономірності та особливості просторового розвитку економіки на засадах процесів постіндустріального розвитку як осередків координації та акумуляції економічних і соціальних взаємозв'язків між окремими економічними суб'єктами та функціонування цілісних просторових систем, що базуються на об'єктивній основі визначення сутності науки як суперечливого напряму позитивного або негативного впливу на соціально-економічне середовище в аспекті використання креативних методів та методологічних парадигм у наукових дослідженнях, що є

підґрунтам для формування просторово-процесного управління через системи і механізми удосконалення економічного потенціалу підприємства, орієнтовані на підвищення рівня конкурентоспроможності підприємств;

удосконалено:

- функціонально-структурну модель взаємозв'язку економічних інтересів підприємств та економічного потенціалу, їхнього розвитку на підставі доведеної необхідності їх врахування при визначенні складових економічного потенціалу підприємств, що, на відміну від наявних, ґрутується на проведенному аналізі сучасних підходів до визначення складових економічного потенціалу підприємств, а саме: функціонального, ресурсного та змішаного. Виокремлено детермінанти формування складових економічного потенціалу промислових підприємств, які визначають необхідність виділення окремих складових у межах дослідження економічного потенціалу машинобудівних підприємств, що дозволило виокремити складові економічного потенціалу підприємств з урахуванням економічних інтересів в умовах становлення просторової економіки, до яких віднесено реструктуризаційно-modернізаційну, інновінгово-інтелектуальну, компетентнісно-функціональну, ринково-відтворювальну, на підставі яких визначено основні напрями управління економічним потенціалом для досягнення максимального ефекту діяльності підприємства в умовах інноваційного розвитку;

- теоретико-методологічний підхід до забезпечення державного регулювання підприємств у сфері формування системи економічних знань щодо функціонування просторової економіки з позиції виникнення, формування, реалізації, узгодження та балансування економічних інтересів, який, на відміну від наявних, включає обґрунтований взаємозв'язок економічних інтересів і потреб як підприємства, так і держави, які можна забезпечити через інструменти системи стимуляторів і дестимуляторів державного регулювання в період трансформацій та неоіндустріалізації, що дозволяє забезпечити функціонування і розвиток підприємств машинобудування в таких напрямах, як податкове, грошово-кредитне, бюджетне, інвестиційне, соціальне, інноваційно-технічне, безпекове регулювання;

- науково-методичний підхід до формування просторового позицювання підприємств в умовах постіндустріального оновлення, який, на відміну від наявних, включає розроблені і функціонально насичені етапи, на підставі яких сформовано розуміння поточного стану і тенденцій у розвитку підприємства; запропоновано управлінські рішення для підтримання необхідного рівня економічного потенціалу підприємства, що дозволяє порівнювати підприємства

між собою, органічно поєднуючи аналіз економічного потенціалу підприємства через комплексну та приватні оцінки його складових, стратегічно корегуючи процес прийняття управлінських рішень щодо підвищення рівня економічного потенціалу шляхом розроблення стратегії управління економічним потенціалом у процесі структурно-організаційних та адаптивно-гармонізаційних трансформацій;

- інтеграційний підхід до формування ефективного просторово-процесного управління економічним потенціалом в умовах неотехнологічного відтворення, який, на відміну від наявних, ґрунтуються на забезпечені дієвості просторово-процесного управління підприємства, складових комплексного підходу формування можливостей економічного потенціалу підприємства в інтеграційному процесі, схемі розроблення моделі просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємства, визначених етапах його побудови. Розроблені елементи як єдине ціле дозволяють за потреби впливати на зовнішній та внутрішній простори, обирати необхідні елементи економічного потенціалу й інтегрувати їх, щоб оптимізувати використання ресурсів, забезпечити здійснення управлінських інновацій, розвиток здатностей змінювати складові при стратегізації;

дістало подальшого розвитку:

- категоріальний базис предметної площини просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємства через уточнення визначення просторово-процесного управління як виду згармонізованого впливу на економічну діяльність та систему ресурсного забезпечення взаємодії між елементами створення продуктів, який, на відміну від наявного теоретичного інструментарію, передбачає впровадження в науковий обіг таких понять, як «просторово-орієнтоване», «просторовий» та «трансформація», які повною мірою здатні схарактеризувати кінцевий результат від оновлення в умовах постіндустріального розвитку та використання складових економічного потенціалу в процесі структурно-організаційних та адаптивно-гармонізаційних трансформацій економічного середовища та деталізувати розуміння важливості інтелектуалізації економічного потенціалу підприємства поряд з уточненням об'єкта і предмета теорії – просторово-процесного управління;

- науково-практичний підхід до діагностики нарощування економічного потенціалу підприємств у контексті забезпечення розвитку на постіндустріальному підґрунті та Індустрії 4.0, у якому, на відміну від наявних, розширено дослідницький інструментарій щодо проведеного дослідження чинників впливу на нарощування економічного потенціалу підприємств машинобудування шляхом поглибленаого аналізу тенденцій розвитку галузі,

дослідження макроекономічних передумов управління економічним потенціалом промислових підприємств, що дозволить ураховувати стан економічного середовища та визначати перспективи розвитку промислових підприємств у найближчому майбутньому, що дозволило врахувати складові фінансового потенціалу;

- теоретико-практичний підхід до формування та удосконалення економічного потенціалу підприємств в умовах структурно-організаційних трансформацій, що, на відміну від наявних, складається з алгоритму теоретико-методичного підходу щодо його формування та оцінки в процесі структурно-організаційних трансформацій і моделі кореляційної залежності інтегрального показника економічного потенціалу від показників виділених його складових, розробленої системи адаптації через моніторинг його стану, резервів, та оцінювання; експертних методів для визначення основних тенденцій економічного потенціалу; головних компонент у кореляційно-регресійному аналізі для формування інтегрального показника економічного потенціалу підприємств, що дозволяє запропонувати систему дій ад'єктивного характеру на операційному та тактичному рівнях управління;

- збалансований організаційно-економічний механізм формування стратегії управління економічним потенціалом у процесі структурних перетворень, який, на відміну від наявних, через узгодженість етапів формування стратегії управління економічним потенціалом машинобудівних підприємств досягається завдяки наявності механізму її розроблення, який слід розуміти як систему організаційно-економічних методів, інструментів і прийомів, ієархії цілей з їх змістовим наповненням, систему загальних принципів та розробленої матриці взаємозв'язку просторів за рівнями економічного потенціалу підприємства та форми фінансування, які в цілому забезпечують ефективний рух інформаційних потоків для прийняття управлінських рішень та досягнення відповідного рівня економічного потенціалу машинобудівних підприємств в умовах постіндустріального розвитку.

Основні положення дисертації, висновки та пропозиції, що наводяться в ній як логічний підсумок проведеної автором роботи, є достатньо повними та обґрунтованими з високим ступенем наукової аргументації.

4. Практичне значення результатів дослідження.

Дисертаційна робота містить теоретико-методичні положення щодо реалізації запропонованих підходів до просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємств, а практичні результати доведені до рівня пропозицій і методичних розробок та застосовуються Київською обласною радою

VIII скликання (довідка № 1366/01 з від 12.09.2022); Солом'янською районною в місті Києві Державною адміністрацією (довідка № 108-7368 з від 12.09.2022); Державним підприємством «Український інститут інтелектуальної власності» (УКРПАТЕНТ) (довідка № 72 з від 19.10.2021); ТОВ «ДЕЛЬТА СТРОНГ» (довідка № 26.07 від 9.08.2022); ТОВ «Білоцерківський аероклуб «Пілот»» (від 16.11.2021); «Асоціацією митних брокерів» (довідка № 13/27 від 30.08.2022); ТОВ «ПЕРСПЕКТИВА ОС» (довідка № 47/2 від 18.12.2021); Національним медичним університетом ім. Богомольця (довідка № 120/3 від 07.09.2022).

5. Повнота викладення результатів дисертації в опублікованих працях.

Основні теоретичні положення, результати прикладних досліджень доповідалися, обговорювалися й одержали позитивну оцінку на 20 науково-практичних конференціях.

Положення наукової новизни, пропозиції та висновки дисертації опубліковано в 47 наукових працях, серед яких: 2 статей у колективних монографіях; 21 статей у наукових фахових виданнях України, внесених до наукометричних баз даних; 1 статті у зарубіжних виданнях, внесених до наукометричних баз даних; 3 статті у зарубіжних виданнях, внесених до міжнародних наукометричних баз даних (Scopus/Web of Science); 26 публікацій тез доповідей у збірниках за матеріалами конференцій. Загальний обсяг публікацій становить 20,04 ум.-друк. арк., з яких особисто здобувачеві належить 18,12 ум.-друк. арк.

Автореферат дисертації Титикала Володимира Сергійовича у повній мірі відображає зміст, структуру, основні положення, висновки і рекомендації, які виносяться на захист, і є ідентичними результатам дисертаційної роботи. Кількість, обсяг і якість друкованих праць надають авторові право публічного захисту дисертації.

6. Відповідність дисертації встановленим вимогам.

У дисертаційній роботі Титикала Володимира Сергійовича досягнута мета, вирішенні поставлені завдання, сформульовані та обґрунтовані наукові положення. Висновки та пропозиції є особистим надбанням її автора. Рівень проведених досліджень, викладених у дисертації, відповідає сучасним вимогам до науково-дослідних робіт, що виконуються в національних університетах України. Автореферат у повній мірі відображає зміст, структуру, основні результати, отримані у дисертаційній роботі.

7. Дискусійні положення та зауваження щодо дисертаційної роботи.

Оцінюючи представлену дисертаційну роботу в цілому позитивно, слід відмітити дискусійні положення та висловити наступні зауваження.

1. У підрозділі 1.1 здобувач розглядає методологічні положення просторово-процесного управління підприємством. Додаткового пояснення потребує твердження, що «...концепція управління бізнес-процесами в меншій мірі піддається формалізації і регламентації у порівняні з принципами раціональної бюрократії в просторі функціонування підприємства ...» (ст. 67). На нашу точку зору, доцільно було розглянути взаємозв'язок між принципами просторово-процесного управління підприємством та принципами раціональної бюрократії, що дозволило б більш чітко окреслити сучасну орієнтацію на просторово-процесне управління підприємствами.

2. У підрозділі 2.2 автор наводить концептуальну модель механізму просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємства. В загальному погоджуючись із представленими положеннями запропонованої концептуальної моделі, вважаємо, що як основу доцільно було чітко визначити коригувально-адаптаційні заходи направлені на узгодження функціональних стратегій із відповідними елементами економічного потенціалу (ст. 145) у контексті просторово-процесного управління підприємством.

3. На рис. 2.10 (ст. 156) представлено методологічний підхід щодо створення концепції просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємства. Позитивно оцінюючи здійснений автором розгляд методів діагностики економічного потенціалу підприємств у розрізі моделі просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємств, вважаємо, що додаткового пояснення вимагають два аспекти: можливість визначення економічних ресурсів, якими володіє і розпоряджається підприємство із застосуванням наведеної технології управління економічним потенціалом; доцільність реалізації запропонованих в межах моделі просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємств управлінських впливів задля підвищення ефективності просторово-процесного управління економічним потенціалом.

4. У підрозділі 3.2 подано стратегічні ініціативи та напрями розвитку Індустрії 4.0 в контексті розгляду економічних імперативів і суперечностей розвитку промисловості. На нашу точку зору, сформовану думку щодо того, що «загальною тенденцією розвитку промисловості в Україні є її стратегічний характер» (ст. 233-236) потрібно було б доповнити аналізом конкретних прикладів галузевих, регіональних, національних та локальних стратегій.

5. В табл. 3.3 (ст. 256) автором подано показники кредитного рейтингу України у міжнародних агентствах. Okремі висновки щодо стану кредитоспроможності та інвестиційного клімату економічної кон'юнктури

українського промислового комплексу, зроблені на його основі потребують уточнення, зокрема, щодо дестимулюючого характеру галузевих диспропорцій в умовах трансформації економіки для підприємств машинобудівної галузі.

6. На рис. 4.17 здобувач пропонує модель стратегічної спіралі кластерного розвитку економічного потенціалу підприємств машинобудування як інструмент забезпечення використання економічного потенціалу підприємств із врахуванням казуально-детермінованих понять циклічності розвитку. Потребують додаткового пояснення ознаки, за якими будуть кластеризуватися досліджувані машинобудівні підприємства задля більш точного розуміння траєкторії їх руху по спіралі потенціалу.

7. На ст. 364-369 автор розглядає концептуальні засади формування інтеграційного підходу формування просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємства. На нашу точку зору, рівні просторів підприємства при просторово-процесному управлінні економічним потенціалом логічно було розглядати паралельно із наведеними в підпункті 5.1 дисертаційної роботи напрямами цифровізації бізнес-процесів адаптації інтелектуалізації потенціалу підприємства, що дозволило б більш чітко визначити пріоритети просторо-процесного управління економічним потенціалом підприємств в умовах неотехнологічного відтворення.

8. На рис. 5.10 (ст. 387) представлено форми фінансування підприємств в процесі структурних перетворень. На нашу точку зору, виділені джерелами мобілізації фінансових ресурсів доцільно було б доповнити більш розширеним переліком міжнародних джерел фінансування, які в умовах поточного стану національної економіки є вкрай актуальними для розгляду.

Разом з тим, зроблені зауваження та висловлені дискусійні положення не перешкоджають позитивній оцінці дисертаційної роботи в цілому.

Окремі зауваження можна розглядати як побажання здобувачу щодо напрямів подальшого дослідження проблеми.

8. Загальний висновок.

Дисертаційна робота Титикала Володимира Сергійовича на тему «Методологічні основи просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємства в умовах постіндустріального розвитку» є завершеною працею, в якій отримані нові науково обґрунтовані результати в галузі економічної науки, які в сукупності розв'язують актуальну науково-прикладну проблему, що полягає в обґрунтуванні теоретико-методичних і методологічних основ процесно-просторового управління економічним потенціалом підприємства в умовах постіндустріального розвитку.

Положення дисертаційної роботи містять наукову новизну, мають теоретичну та практичну цінність, достатній рівень обґрунтованості та достовірності, виконані з використанням сучасних методів наукового пізнання. Дисертація є самостійною і завершеною працею, яка свідчить про наукову зрілість її автора. Поставлена у дослідженні мета досягнута, основні завдання успішно вирішенні. Запропоновані дисертантом результати та висновки дослідження мають науково-практичну цінність та можуть бути використані у науковій, управлінській і педагогічній діяльності.

Таким чином, дисертаційна робота Титикала Володимира Сергійовича на тему «Методологічні основи просторово-процесного управління економічним потенціалом підприємства в умовах постіндустріального розвитку», що представлена на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук відповідає вимогам пунктів 7, 9 чинного «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197 щодо докторських дисертацій на отримання наукового ступеня доктора економічних наук а її автор, заслуговує на присудження наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

Офіційний опонент:

Завідувачка кафедри економіки і підприємництва
Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського» (м. Київ),
доктор економічних наук, професор

Світлана ТУЛЬЧИНСЬКА

Вчений секретар

Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського»
к.т.н., доцент

Валерія ХОЛЯВКО